

[Boligministeren.]

i princippet opretholdes i lovens løbetid. Dog åbnes der for kommuner med under 3 000 indbyggere adgang til at bestemme, at der fra et nærmere fastsat tidspunkt, men dog tidligst 1. april 1961, efter kommunal beslutning kan ske en tilbagevenden til opsigelsesreglerne i lejeloven af 1937.

Kontrollen med enkeltværelser anvendes kun af få kommuner. Det er mit indtryk, at bestemmelserne ikke er effektive, fordi de alene omfatter kontrol med lejen og ikke tillige indeholder et opsigelsesforbud. Det er regeringens opfattelse, at man under disse omstændigheder helt bør ophæve kontrolbestemmelserne ud fra den betragtning, at selve ophævelsen uden tvivl vil medvirke til et øget udbud af værelser.

Lejelovsforslagets regler om boliganvisning og sammenlægning af lejligheder, der tilsigter at sikre en hensigtsmæssig udnyttelse af boligmassen, svarer i det store og hele til de nugældende regler.

I 1955 foretog man en delvis ophævelse af det såkaldte „stavnsbånd“, d. v. s. boliganvisningsudvalgets adgang til at stille krav om, at lejerne skal have boet en vis tid i kommunen, før de kan få lejlighed. Dette „stavnsbånd“ blev ophævet i alle kommuner med under 15 000 indbyggere, og ophævelsen synes i den forløbne tid i det store og hele ikke at have haft uheldige virkninger. Der er dog i nogle forstadskommuner opstået visse vanskeligheder som følge af, at den større nabokommune har kunnet hindre forstadskommunens beboere i tilflytning, medens forstadskommunen har måttet tage imod beboere fra nabokommunen.

Hensynet til bevægeligheden på arbejdsmarkedet taler for en ophævelse af „stavnsbåndet“ over hele landet. Der foreslås derfor en sådan total ophævelse, men dog således, at der tilvejebringes en overgangsordning i hovedstadsområdet, hvor bolig-situationen stadig er meget anspændt.

Denne overgangsordning går ud på, at boliganvisningsudvalgene bevarer adgangen til at opretholde et bopælskrav på højst 2 år i det første år efter lovens ikrafttræden og på højst 1 år i det følgende år, hvorefter adgangen til at stille bopælskrav også bortfalder i hovedstadsområdet.

Det forekommer ikke helt sjældent, at

lejere, der ønsker at bytte lejligheder, f. eks. for at komme nærmere til deres arbejdsplads eller for at få en større eller mindre lejlighed, der passer bedre til familiens behov, ikke kan få udlejerens tilladelse. Ud-lejerens standpunkt kan være rimeligt begrundet, f. eks. i lejerens forhold, eller fordi en bytning kan skabe uheldige indgreb i oprykningsrækken inden for ejendommen for lejere, der bor der i forvejen. Hvor ud-lejerens vægring imidlertid ikke er rimeligt begrundet — hvilket også forekommer — vil det af hensyn til bevægeligheden på boligmarkedet være ønskeligt at få regler, der giver mulighed for bytning uanset udlejerens stilling. Der foreslås derfor optaget en bestemmelse herom.

Af de ændringer, der er foretaget i de almindelige bestemmelser om leje, vil jeg fremhæve et par enkelte.

Det almennyttige — det sociale — boligbyggeri råder efterhånden over et stort antal lejligheder, og det har været følt som en mangel, at der ikke i boligretterne har været repræsentation for disse foretagender i retssager om lejemål i det sociale byggeri. Det foreslås derfor, at der fremtidig bliver adgang til på listerne over lægdommere at optage personer, der udpeges efter forhandling med det almennyttige byggeris organisationer.

Siden 1937 har der i lejeloven været optaget en bestemmelse om, at ministeren kunne autorisere trykte blanketter til lejekontrakter. Denne bemyndigelse er aldrig udnyttet. Imidlertid forekommer det ikke sjældent, at der anvendes trykte kontraktformularer, hvis indhold kan give anledning til tvivl parterne imellem. Det foreslås derfor at ændre bestemmelsen derhen, at trykte kontraktformularer efter 1. april 1959 kun må anvendes, såfremt de er autoriseret af boligministeren.

Ved udformningen af dette forslag har jeg haft for øje, at det ville være ønskeligt at nå frem til anvendelse af en enkelt eller nogle enkelte standardkontrakter. Tanken herom er ikke ny. Der har to gange tidligere været nedsat udvalg med den opgave at nå frem til et kontraktudkast, som kunne autoriseres i henhold til lejeloven. I 1949 var der således nedsat et udvalg med denne opgave. Udvalget afgav en beretning, der indeholdt et udkast, men der opnåedes